

Den Haag, stad vol Haagse iconen en historie....

*Initiatiefvoorstel van het raadslid Judith Oudshoorn-van Ginderen (Haagse VVD):
Borden bij beelden*

Inhoud

1. Den Haag, stad vol Haagse iconen en historie.....	3
2. Wat is het probleem?	4
3. Wat willen we precies?	5
4. Beoogd (maatschappelijk) resultaat, of met andere woorden: waarom is dit voorstel goed voor Den Haag?.....	6
5. De financiële component	8
6. Hoe nu verder?	8
7. Ontwerp-raadsbesluit	10

1. Den Haag, stad vol Haagse iconen en historie....

Ken je dit pand?

Waarschijnlijk ken je dit pand als het museum waar de schilderijen van Escher tentoongesteld worden, maar wist je dat zich in dit pand nog veel meer afgespeeld heeft?

Zo heeft Koningin Emma hier bijvoorbeeld gewoond na het huwelijk van haar dochter Wilhelmina. Zij gebruikte dit paleis als haar winterpaleis, in de zomer woonde zij op Paleis Soestdijk. Een andere persoon die weleens de nacht heeft doorgebracht in dit paleis is Napoleon. Tijdens zijn doorreis door Nederland in 1811 verbleef hij hier 14 uur (<https://www.escherinhetpaleis.nl/het-paleis/geschiedenis/>).

Zo zie je dat een gebouw dat je wellicht alleen kende van de schilderijen van Escher, ineens een veel groter verhaal heeft. En zo zijn er nog veel meer plekken in Den Haag met een rijke, maar voor velen onbekende, geschiedenis. Deze verhalen zijn enorm belangrijk voor een stad als Den Haag. Dit zorgt ervoor dat onze stad nog meer gaat leven en haar eigen verhaal krijgt.

Den Haag is namelijk een fantastische stad. Met de meeste bezienswaardigheden per vierkante meter van Nederland, ademt Den Haag volop cultuur en historie. Veel mensen komen hier dan ook graag om onze highlights te bezoeken, zoals het Binnenhof, het Gemeentemuseum, Escher museum, Panorama Mesdag. Maar er zijn nog zoveel meer plekken in Den Haag met een bijzonder verhaal. Helaas kent niet iedereen deze verhalen en dat is zonde, want een rondje door Den Haag lopen is pas echt een beleving wanneer je deze verhalen kent.

De Haagse VVD wil daarom dat er informatieborden worden geplaatst bij bijzondere Haagse plekken, zodat deze verhalen voor iedereen toegankelijk worden. Op deze informatiebordjes staat in zowel het Nederlands als het Engels relevante informatie over deze plek. Wil je meer weten? Dan kunnen we de informatiebordjes in de toekomst eventueel uitbreiden met een QR-code, zodat men nog meer informatie kan verkrijgen. Een dagje Den Haag wordt zo voor iedereen, toeristen en dagjesbezoekers, een echte beleving.

Dat deze behoefte ook leeft onder de inwoners van Den Haag blijkt uit het idee van Myrthe Cools. Tijdens haar dagelijkse wandelingen door de wijk Segbroek, kreeg zij steeds meer vragen over de wijk, want wat heeft zich hier allemaal afgespeeld en welke bekende Hagenaars hebben hier allemaal gewoond? Zij kwam vervolgens met het idee van de

tegelweetjes: 50 tegels verspreid door Segbroek met daarop een QR-code. Wanneer de code gescand wordt, dan krijgt men een verhaal op de mobiel.¹

Dit initiatiefvoorstel sluit aan bij het idee van Myrthe Cools, want in dit initiatiefvoorstel komen wij met een voorstel waarin we het cultureel en historisch kapitaal van Den Haag bekender willen maken voor het grote publiek.

2. Wat is het probleem?

Den Haag staat vol met monumentale panden, prachtige pleinen, mooie kunstwerken en er zijn ook tal van historische personen die woonachtig zijn geweest in Den Haag. Echter, wie weet waarom er een standbeeld van Anna Paulowna op het Anna Paulownaplein staat of welk verhaal Plein 1813 te vertellen heeft? Een prachtig plein met een rijke geschiedenis, maar wat is er eigenlijk precies op dat plein gebeurd en waar heeft het haar naam aan te danken?

We hebben hier prachtige verhalen te delen die kunnen bijdragen aan de trots van deze stad, maar net zo goed aan het toerisme. Onze stad is doordrenkt met culturele en historische pareltjes, welke nog teveel in de schaduw staan. Ons cultureel kapitaal roept herinneringen, associaties en trots op, waar we in Den Haag nog onvoldoende aandacht voor vragen. Er staan namelijk nergens informatieborden bij al deze bijzondere Haagse plekken. Ook is er geen informatie in het Engels voor toeristen.

Als het aan de Haagse VVD ligt, komt hier snel verandering in en wordt voor elke voorbijganger direct duidelijk wat het verhaal achter een object is. Den Haag is namelijk een stad waar we allen enorm trots op kunnen zijn!

¹ <https://www.ad.nl/den-haag/tegelweetjes-houden-historie-levend-in-segbroek-aa097bbb/>

3. Wat willen we precies?

De VVD wil het cultureel en historisch besef van haar bezoekers, maar ook van haar inwoners, versterken. Wij willen dat de stad meer haar pareltjes laat zien en pronkt met wat ze in huis heeft!

Hoe willen we dat doen?

Informatiebordjes op verschillende punten in de stad kunnen iedereen een kijkje geven in de achtergrond en schoonheid van deze stad. De bordjes geven een beknopte toelichting op onze belangrijkste objecten, zowel in het Nederlands als in het Engels. Wil je meer weten dan op het informatiebordjes staat? Dan kunnen de informatie in de toekomst eventueel worden uitgebreid met een QR-code. Door het scannen van de QR-code op de informatiebordjes kun je dan nog meer informatie ontvangen. Deze combinatie maakt de rijke Haagse geschiedenis voor een ieder op een laagdrempelige manier beleefbaar en bevordert het toerisme, waardoor uitgaven in de stad weer worden gestimuleerd.

We willen ons niet slechts op 1 vorm van historisch en cultureel kapitaal richten, maar juist breed inzetten.

- Monumentale panden hebben vaak een belangrijke rol gespeeld in onze geschiedenis en zijn beeldbepalend voor een straat of een wijk.
- Woonhuizen van historische personen, welke een rol hebben gespeeld bij gebeurtenissen/ belangrijk waren voor de stad/ het land/ wereld.
- Kunstwerken en standbeelden, zoals Thorbecke, in de openbare ruimte verhogen de aantrekkelijkheid van de stad en zijn daarom een belangrijk visitekaartje. Het verhaal achter een standbeeld, vergroot de interesse.
- Historische herkenningspunten zijn plekken met een Haags verhaal. Hiermee markeren we sterker onze eigen geschiedenis.

Er is al veel mogelijk om meer kennis te krijgen over de stad en haar geschiedenis. Dit gebeurt met een app, een rondleiding of de verkoop van toeristische boekjes. Echter, al deze manieren vragen om een actie van de desbetreffende persoon. Juist wanneer we bordjes plaatsen bij ons cultureel kapitaal, maken we het eenvoudig voor iedereen: voor het gezin dat gezellig een dagje naar Den Haag komt, voor de zakenman die hier is voor een congres en ook voor dat Engelse gezin dat hier een weekend op stedentrip is. Alle voorbijgangers kunnen zo, zonder enkele moeite, zien wat er op die plek gebeurd is in Den Haag of waarom dat standbeeld daar staat.

Neem een voorbeeld aan Parijs...

Dit idee is niet nieuw en wordt in veel andere steden al toegepast, bijvoorbeeld in Parijs. Parijs is een mooi voorbeeld van hoe historisch en cultureel kapitaal naar voren wordt gebracht door middel van simpele bordjes met informatie over wat en wie de stad in haar geschiedenis heeft gekend. Hierdoor 'beleef' je Parijs en ontstaat er veel sneller een relatie met een stad, want dat ene huisje waar je normaal zonder na te denken langsloep, heeft nu ineens een verhaal. Een heel eenvoudige manier om meer te leren over Den Haag, om Den Haag nóg meer te laten leven en om de stad op een andere manier te beleven!

Door deze beleving keert een bezoeker sneller terug naar een stad, raadt hij/ zij de stad eerder aan bij vrienden/ familie/ collega's en dat is natuurlijk weer goed voor onze Haagse economie!

Niet alleen in Parijs worden deze bordjes gebruikt, er zijn ook voorbeelden dichterbij huis te vinden. Veel monumentale gebouwen in Nederland hebben bijvoorbeeld een bruin bordje waarop meer informatie over het betreffende gebouw vermeld staat.

En ook in Den Haag zijn al enkele voorbeelden te vinden:

4. Beoogd (maatschappelijk) resultaat, of met andere woorden: waarom is dit voorstel goed voor Den Haag?

Den Haag heeft haar bezoekers en inwoners veel te bieden. Hagenaars zijn trots op deze stad en het kennen van onze eigen geschiedenis, kan deze trots nog meer vergroten.

Daarnaast past dit voorstel binnen de ambities van het huidige coalitieakkoord. In dit akkoord wordt namelijk onder andere ingezet op:

- Het versterken van het Museumkwartier
Het Haagse museumkwartier is een wijk vol mooie musea, maar ook met gebouwen met een geschiedenis én kunst en historie op straat. Laten we het Escher-museum als voorbeeld nemen. In dit museum zijn niet alleen de schilderijen van Escher te vinden, het was bijvoorbeeld ook het pand waar Napoleon verbleef wanneer hij in Nederland was en waar koningin Emma na het huwelijk van haar dochter Wilhelmina ging wonen (<https://www.escherinhetpaleis.nl/het-paleis/geschiedenis/>). Door dit voorstel kunnen we deze kunst en historie op straat nog meer laten zien, laten leven en dit zal leiden tot een versterking van het Museumkwartier.
- Meer Engelstalig kunst- en cultuur aanbod voor expats en toeristen

Dit voorstel kan hieraan bijdragen door de informatie ook in het Engels aan te bieden. Het kunst- en cultuur aanbod voor expats wordt hierdoor vergroot en daarnaast maken we Den Haag ook aantrekkelijker voor Engelstalige toeristen.

Het Haags toerisme, een sterke motor binnen de Haagse economie, zorgt voor veel werkgelegenheid. Toeristen en zakenreizigers geven geld uit in onze stad en dat versterkt weer de werkgelegenheid. Toerisme is essentieel in Den Haag en is één van de economische sectoren welke het hardst is gegroeid.

➤ Het behoud van Haagse iconen

Thorbecke, Anna Paulowna en de Gevangenpoort. Zomaar drie dingen die in je op kunnen komen als je aan Den Haag denkt. Wanneer we echter willen dat men hier ook over 100 jaar nog aan denkt, dan moeten de verhalen hierover wel doorverteld worden. De informatiebordjes kunnen hieraan een belangrijke bijdrage leveren.

➤ Het versterken van het profiel van stad van Vrede en Recht

Den Haag is de stad van Vrede & Recht, maar waarom eigenlijk? Veel mensen zullen dit niet weten en door het plaatsen van de informatiebordjes kunnen we hen hierop wijzen.

➤ Toegankelijkheid van kunst en cultuur voor iedereen

Hoe kunnen we beter aan deze ambitie bijdragen dan door dit gewoon op straat aan te bieden? Door het plaatsen van de informatiebordjes kan iedereen, jong, oud, arm en rijk, op een eenvoudige manier in aanraking komen met de Haagse kunst en cultuur.

➤ Investeren in cultuureducatie

Wanneer we denken aan investeringen in cultuureducatie, denken we direct aan educatie op scholen. Cultuureducatie kan echter op veel meer manieren plaatsvinden, bijvoorbeeld op straat. Haagse leerkrachten, maar ook ouders, kunnen met hun kinderen langs de verschillende Haagse iconen en gebouwen wandelen en de kinderen op deze manier kennis laten maken met de Haagse cultuur en historie.

➤ Het aantrekken van kwaliteitstoerisme

Den Haag trekt met haar vele evenementen, kunst, cultuur en ligging, verschillende vormen van toerisme aan en één van deze vormen is het kwaliteitstoerisme. Dit zijn de toeristen die iets te besteden hebben in Den Haag en naar de duurdere restaurants, hotels en winkels gaan. Dit is goed voor de Haagse economie.

➤ Zichtbare kunst op straat

Zichtbare kunst op straat zorgt ervoor dat alle inwoners en gasten van Den Haag op een laagdrempelige manier met kunst en cultuur in aanraking kunnen komen. Dit voorstel draagt daar aan bij. Door middel van de informatie die op een eenvoudige manier verstrekt wordt, kan iedereen gemakkelijk meer te weten komen over kunst/geschiedenis van Den Haag.

Tot slot kan dit voorstel ook een bijdrage leveren aan een aantal ambities die in de begroting voor 2019 worden genoemd:

➤ Het versterken van het toeristisch aanbod;

➤ Het zichtbaar maken en de beleving vergroten van de toeristische thema's Stad aan Zee, Vrede & Recht en Koninklijk;

➤ Het vergroten van de bekendheid van de stad: door middel van publiciteit en campagnes de (inter)nationale zichtbaarheid van Den Haag als toeristische bestemming verder versterken.

5. De financiële component

De verwachte kosten komen uit op 60.000 euro, waarvan 35.000 euro incidenteel en 25.000 structureel.

Kostenpost:	Verwachte uitgaven:	Totale uitgaven per kostenpost voor de komende 10 jaar:
Informatiebordjes	Ong. 350 euro per stuk	Uitgaande van 100 bordjes: 35.000 euro
Onderhoud en reiniging (1 keer per jaar)	25 euro per informatiebord per jaar	Uitgaande van 100 bordjes: 25.000 euro

Dit plan kan echter ook geld opleveren; Door het 'beleven' van de stad, komen bezoekers eerder terug, raden zij de stad eerder aan, wat bijdraagt aan de Haagse economie. Dit is ook terug te lezen in de Haagse begroting voor 2019: 'Toerisme is voor Den Haag een belangrijke banenmotor. Extra bezoekers leveren niet alleen directe, maar ook indirecte banen op.'

Het voorstel is dan ook om de kosten van dit project (het produceren van de informatiebordjes) te betalen vanuit het budget voor promotie, toerisme en marketing. Hier is jaarlijks 13,3 miljoen euro voor begroot en dit voorstel kan op eenvoudige wijze een goede bijdrage leveren aan de promotie voor Den Haag en aan de reeds genoemde ambities die in de begroting genoemd staan.

Ook is het mogelijk om samen te werken met de ANWB en ook om bij hen een verzoek tot financiering in te dienen. De aanvraag wordt vervolgens door een comité beoordeeld op relevantie. Aan de hand daarvan wordt bepaald of de ANWB het informatiebord geheel, gedeeltelijk of niet meefinanciert.

6. Hoe nu verder?

Hoe wordt bepaald welk gebouw, persoon, plein of standbeeld een bordje verdient? Het college kan hiervoor zelf een inventarisatie maken, met behulp van de Haagse Canon, Vrienden van Den Haag, maar ook betrokken Hagenaars als Myrthe Cools. Tevens kunnen we de inwoners van Den Haag vragen mee te denken. Dit kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld met een prijsvraag. Met een prijsvraag zorgen we niet alleen voor dat we de stad betrekken, maar weten we ook direct wat de meest belangrijke plekken voor Hagenaars zijn om een bordje te plaatsen én we zorgen er ook voor dat het gaat leven in de stad.

De informatiebordjes zijn namelijk niet alleen interessant voor onze bezoekers, maar ook voor de inwoners van Den Haag zelf.

Afhankelijk van het beschikbare budget moet bepaald worden hoeveel plekken er van informatiebordjes kunnen worden voorzien. Uiteraard kan gekozen worden om deze prijsvraag jaarlijks uit te schrijven en het aantal informatiebordjes zo jaarlijks uit te breiden. Zo kunnen we bijvoorbeeld starten met stadsdeel centrum en dit plan elk jaar uitbreiden naar een nieuwe wijk of nieuw stadsdeel.

Als aftrap hebben we alvast een voorzet gedaan voor de eerste vijf objecten die een informatiebordje verdienen:

- Anna Paulowna op het gelijknamige plein;
- Haagse Jantje bij de Hofvijver;
- Johan de Witt op de Plaats;
- Het onafhankelijkheidsmonument op Plein 1813;
- Het standbeeld van Thorbecke op het Lange Voorhout;
- Het standbeeld van Willem van Oranje bij Paleis Noordeinde.

7. Ontwerp-raadsbesluit

De gemeenteraad van de gemeente Den Haag, in vergadering bijeen, gelezen het voorstel 'Den Haag: stad vol Haagse iconen en historie' van het raadslid Judith Oudshoorn- van Ginderen van de Haagse VVD.

Besluit:

Het college op te dragen:

- Informatiebordjes voor ons Haags cultureel kapitaal mogelijk te maken door middel van:
 - Een inventarisatie te maken van ons cultureel en historisch kapitaal;
 - Te informeren bij de ANWB naar een mogelijke samenwerking en medefinanciering;
 - In gesprek te gaan met steden en organisaties voor best practices met betrekking tot de promotie van het cultureel kapitaal.
- De kosten voor de komende tien jaar (35.000 incidenteel en 25.000 structureel) te betalen vanuit het beschikbare budget voor promotie, toerisme en marketing (programma 2.11 in de begroting voor 2019).
- De raad te informeren over de procedure, de communicatie en de resultaten.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van

De griffier,

De voorzitter,